

Warszawa, 10 kwietnia 1933 r. ²

CO7c 143/08

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 17853.

Kl. 12 o 23.

I. G. Farbenindustrie Aktiengesellschaft
(Frankfurt n. M., Niemcy).

Sposób wytwarzania kwasu jodometanosulfonowego.

Patent dodatkowy do patentu Nr 17259.

Zgłoszono 14 marca 1931 r.

Udzielono 19 stycznia 1933 r.

Pierwszeństwo: 15 marca 1930 r. (Niemcy).

Najdłuższy czas trwania patentu do 22 października 1947 r.

Patent Nr 17259 ochrania sposób wytwarzania kwasu jodometanosulfonowego, względnie jego soli. Sposób ten polega na tem, że jodek metylenowy zadaje się obojętnymi, najkorzystniej rozpuszczalnymi w wodzie siarczynami metalów i produkt reakcji przeprowadza ewentualnie w inne sole kwasu jodometanosulfonowego, np. w sole zasad azotowych.

Przy dalszem opracowywaniu sposobu stwierdzono, że sole kwasu jodometanosulfonowego i zasad azotowych można również otrzymać na drodze bezpośredniej, działając siarczynami tych zasad na jodek

metylenowy w sposób opisany w patencie Nr 17259.

Przykład I. 54 części wagowych jodku metylenowego wprowadza się do roztworu 26 części wagowych obojętnego siarczynu amonowego w 100 częściach wagowych wody. Mieszaninę miesza się energicznie w ciągu 3 godzin na kąpieli wodnej, poczem oddziela od ewentualnie niezmienionego jodku metylenowego, roztwór odparowuje do sucha i suchą pozostałość wyciąga acetonem w celu oddzielenia utworzonego jodku amonowego. Pozostały jodometanosulfonian amonowy, w celu dalszego oczy-

Szczenia, przekrystalizowuje się z alkoholu metylowego. Tworzy on bezbarwne lub prawie bezbarwne blaszki, które rozpuszczają się łatwo w ciepłym alkoholu, w acetonie zaś są nierozpuszczalne.

Przykład II. Wodny roztwór 12,5 części wagowych metyloaminy zobojętnia się przez wprowadzenie doń około 13 g dwutlenku siarki i ogrzewa, mieszając energicznie, pod chłodnicą zwrotną z 54 częściami wagowymi jodku metylenowego. Utworzony klarowny roztwór jodometanosulfonianu metyloaminy odparowuje się do sucha i pozostałość przerabia, jak w przykładzie I. Otrzymuje się jodometanosulfonian metyloaminy w postaci bezbarwnych, łatwo rozpuszczalnych w wodzie kryształów o punkcie topliwości 144° — 145° .

Taki sam produkt otrzymuje się, skoro np. 50 części wagowych jodometanosulfonianu sodowego wytrawia się przez czas krótki 100 częściami wagowymi stężonego kwasu solnego, odsącza od wydzielonego chlorku sodowego, nadmiar kwasu solnego odparowuje całkowicie do sucha w temperaturze 100° i, po rozpuszczeniu pozostałego w postaci syropu kwasu jodometanosulfonowego w wodzie, zobojętnia się wodnym roztworem metyloaminy. Roztwór odparowuje się do krystalizacji i uzupełnia wydzielenie przez dodanie mieszaniny al-

koholu metylowego i eteru. Po oddzieleniu i wysuszeniu otrzymuje się jodometanosulfonian metyloaminy w postaci bezbarwnych, kryształów, rozpuszczających się w wodzie z odczynem obojętnym.

Zamiast metyloaminy kwas jodometanosulfonowy można również zobojętniać innymi zasadami organicznymi i otrzymywać w sposób podobny odpowiadające im sole.

Przykład III. Zastępując w przykładzie II metyloaminę równoważną ilością innej aminy, np. 17 g piperydyny lub piperazyny, i postępując poza tem jak i tam, otrzymuje się odpowiednie sole kwasu jodometanosulfonowego, np. piperydyny lub piperazyny, w postaci bezbarwnych rozpuszczających się w wilgotnym powietrzu kryształów.

Zastrzeżenie patentowe.

Odmiana sposobu wytwarzania kwasu jodometanosulfonowego, względnie jego soli, według patentu Nr 17259, znamienna tem, że na jodek metylenowy działa się siarczynami zasad azotowych.

I. G. Farbenindustrie
Aktiengesellschaft.
Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.